

Titel

Naturalförloppet av scapholunär ligamentskada vid distal radius fraktur. En klinisk och radiologisk uppföljning 13-15 år efter skada av artroskopiskt diagnosticerade men obehandlade skador.

Ante Mrkonjic MD¹, Tommy Lindau MD, PhD², Mats Geijer MD, PhD³, Magnus Tägil MD, PhD⁴

Handkirurgiska kliniken SUS Malmö¹; Pulvertaft Hand Centre², Derby, United Kingdom; Röntgenologiska kliniken SUS Lund³ och Ortopediska kliniken SUS Lund-Malmö⁴

Introduktion

Intraartikulära ligamentskador är vanliga vid distal radius fraktur, och förekommer ofta vid högenergi-trauma, företrädesvis hos icke-osteoporotiska patienter (Lindau 1997). Det scapholunära (SL) ligamentet är efter TFCC det mest utsatta och tros obehandlat leda till instabilitet och artros över tid. Det saknas idag konsensus huruvida skadan skall behandlas operativt eller inte. I denna studie utvärderar vi skadans naturalförlopp i en kohort av artroskopiskt diagnosticerade och obehandlade SL ligamentskador uppkomna med distal radius fraktur.

Metod

Mellan 1995 och 1997, behandlades 51 patienter (24 män och 27 kvinnor, ålder 20-57 år) för dislocerad distal radius fraktur. Patienterna undersöktes samtidigt med artroskopi för att kartlägga associerade intraartikulära ligamentskador. 32/51 hade en SL ligamentskada, varav tio var totala (Lindau grad 3, Lindau 1997) och 22 var partiella (Lindau grad 1-2). Ingen patient hade en grad 4 skada. Under 2010, 13-15 år efter trauma, var 47/51 patienter vid liv och blev erbjudna en klinisk och röntgenologisk undersökning. 38/47 medverkade i undersökningen och undersöktes avseende greppstyrka (JAMAR), SL stabilitet (Watsons test), rörelseomfång, smärta (VAS), röntgen samt subjektiva (DASH, Gartland och Werley) outcome scores.

Resultat

Efter 13-15 år var 5 av de 38 patienterna kliniskt instabila i SL leden (en med primärt total skada, tre med partiella skador och en utan artroskopiskt verifierad SL skada). Greppstyrkan hos patienterna med total skada var 83% av kontralaterala sidan jämfört med 92% hos de patienter med partiell eller ingen SL skada ($p=0.33$). DASH för patienter med total SL-skada var 2 i jämförelse med 9 för de med partiella eller ingen skada efter 13-15 år ($p=0.69$). Ingen av patienterna utvecklade en statisk SL dissociation eller en röntgenologisk carpal kollaps (SLAC wrist) under uppföljningsperioden.

Diskussion

I denna prospektiva longitudinella långtidsstudie med 13-15 års uppföljning har vi inte funnit att SL ligamentskada upp till stadium 3 påverkar långtidsresultatet. Ingen patient utvecklade SLAC wrist. I kohorten saknades patienter med totala grad 4 skador vilka kan utgöra en högre grad av instabilitet. Gruppstorleken är liten och risken för statistiskt typ 2 fel bör beaktas. Större, prospektiva randomiserade

studier rekommenderas.